

בש"פ 3362/19 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3362/19

לפני: כבוד השופט א' שטיין

העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 על החלטת בית המשפט המחוזי לנוער ירושלים במ"ת 69484-01-19 מיום 16.5.2019 שניתנה על-ידי השופטת מ' אילני

בשם העורר: עו"ד אנדרה רוזנטל

בשם המשיבה: עו"ד עודד ציון

החלטה

1. לפני ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטתו של בית המשפט המחוזי לנוער ירושלים (השופטת מ' אילני) אשר ניתנה ביום 16.5.2019 במ"ת 69484-01-19, ובה דחה בית משפט קמא את המלצת שירות המבחן לנוער להקל את תנאי מעצר-הבית בהם

שוהה העורר באופן שיותר לו לצאת מהבית, בליווי צמוד של דודו, בין השעות 18:00 עד 22:00 במהלך ימי חג הרמדאן וכן בין השעות 07:00 עד 22:00 במהלך שלושת ימי החג עיד-אל-פיטר.

2. ביום 4.2.2019 הוגש נגד העורר כתב אישום מתוקן המייחס לו תקיפה בנסיבות מחמירות הגורמת חבלה של ממש, אשר בוצעה מתוך מניע גזעני - עבירה לפי סעיף 382(א) בצירוף סעיף 144(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על-פי עובדות כתב האישום, ביום 13.1.2019, סמוך לשעה 19:00, הבחינו העורר ושני מעורבים נוספים בצעיר בעל חזות חרדית (להלן: המתלונן) והחליטו, על רקע מראהו, לתקוף אותו בשל היותו יהודי. השלושה התקרבו לעבר המתלונן, צעקו לעברו "יהוד" והכווהו בצוואת חדא בכל חלקי גופו. כתוצאה מהמכות נגרמו למתלונן, בין היתר, שפשופים, נפיחות וכאבי ראש. יצוין כי נגד העורר מתנהל במקביל להליך קמא הליך משפטי לפני בית משפט השלום לנוער ירושלים בגין עבירת אלימות נוספת.

3. העורר שוחרר למעצר-בית מלא בבית אמו על ידי בית משפט השלום לנוער ירושלים עוד במסגרת הליך מעצר-הימים. ערר שהגישה משטרת ישראל על החלטה זו נדחה (עמ"י 63805-01-19). ביום 5.2.2019 הורה בית משפט קמא, חרף התנגדותה של המדינה, על שינוי מקום מעצרו של העורר, מבית אמו לבית דודו, תחת פיקוחו של הדוד. ביום 21.2.2019 החליט בית משפט קמא לאפשר לעורר לצאת לחלונות התאוררות פעמיים בשבוע. התנגדות המדינה. בהחלטותיו מיום 8.4.2019 ומיום 29.4.2019, קיבל בית משפט קמא את המלצת שירות המבחן לנוער ואפשר את שובו של העורר לספסל הלימודים ואת השתתפותו בטיפול במחלקה להתמכרויות.

4. ביום 6.5.2019 הגיש שירות המבחן תסקיר נוסף לבית משפט קמא, במסגרתו המליץ לאפשר לעורר לצאת מביתו, בליווי דודו, במשך ימי חודש הרמדאן, משעה 18:00 ועד לשעה 22:00. עוד המליץ שירות המבחן לאפשר את יציאתו של העורר מהבית בשלושת ימי העיד-אל-פיטר, בליווי דודו, החל מהשעה 07:00 ועד לשעה 22:00. המדינה, מצידה התנגדה לכך.

5. בתום הדיון שהתקיים לפני בית משפט קמא ביום 16.5.2019, החליט בית המשפט לאפשר לעורר לצאת את ביתו, בליווי דודו, שלוש פעמים בשבוע במהלך חודש הרמדאן וכן לאפשר לו להשתתף בחג עיד-אל-פיטר מהשעה 19:00 ועד לשעה 22:00 ולא כפי שביקש שירות המבחן לנוער.

6. על החלטה זו הגיש העורר את הערר שלפניי.

7. העורר טוען כי לא היה מקום לצמצם את ימי יציאתו במהלך חודש הרמדאן לשלושה ימים בשבוע חלף שבעה ימים, כפי שהומלץ על ידי שירות המבחן לנוער. לדבריו, בשל היותו נאשם קטין, מן הדין היה לאמץ בעניינו את המלצת שירות המבחן אשר התרשם כי ישנה חשיבות שיקומית רבה במתן אפשרות לעורר להשתתף בסעודה השוברת את הצום מדי יום ביומו במהלך הרמדאן. לאור האמור, נתבקשתי לקבל את הערר ולהתיר את יציאתו של העורר מהבית כמפורט ברישא להחלטה זו.

8. המדינה סבורה כי בית משפט קמא נתן בעניינו של העורר החלטה מאוזנת, שבה אין סיבה להתערב.

9. דין הערר להתקבל.

10. הגבלת חירותו של נאשם הטוען לחפותו - והזכאי מכוח הדין לחזקת החפות - ראוי שתהא קטנה ככל שניתן ותוגבל לצרכיו של ההליך הפלילי: מניעת ביצוען של עבירות חדשות, מניעת שיבוש מהלכי המשפט, ומניעת הימלטות הנאשם מאימת הדין (ראו סעיף 1(ב) לחוק המעצרים). הנחייה זו חלה מקל וחומר בעניינו של נאשם קטין אשר עומד לדין בבית משפט לנוער (ראו סעיפים 10 ו-10א לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971).

11. החלטת בית משפט קמא, שאימצה באופן חלקי את המלצת שירות המבחן לנוער, נשענה במידה רבה על הנחייה זו. ואולם, בית משפט קמא לא פירט את הסיבות שבעטיין הוא נמנע מלאפשר לעורר לצאת מהבית בליווי דודו בשעות הערב בכל ימי השבוע - כפי שהומלץ על ידי שירות המבחן - תוך שהוא מגביל את היתר היציאה מהבית לשלושה ימים בלבד וקובע, לעניין החג עיד-אל-פיטר, כי העורר יוכל לשהות מחוץ לבית רק בשעות 19:00-22:00. הגבלות אלה מעוררות שאלה פשוטה: אם פיקוח הדוד נמצא מספיק טוב כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת מהעורר בימים שבהם הותר לו לצאת מהבית, מדוע לא לסמוך על אותו פיקוח ועל אותו דוד כדי לאפשר לעורר - ולדוד עצמו - להיות בחיק המשפחה בערבי הרמדאן ובזמן העיד-אל-פיטר? שאלה זו מקבלת משנה תוקף הן מפאת חשיבות הרמדאן וחג העיד-אל-פיטר לבני הדת המוסלמית והן לאור תפקידה של המשפחה בשיקומו של נער טעון שיקום.

12. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, הגעתי למסקנה כי להגבלות כאמור אין מקום וכי מן הדין להסירן, בכפוף להגברת ערבויות לקיום תנאי שחרורו של העורר למעצר-בית - זאת, עד לחצות של יום 6.6.2019.

13. הווה אומר: הנני מקבל את המלצת שירות המבחן במלואה.

14. אני משנה אפוא את תנאי שחרורו של העורר למעצר-בית אשר נקבעו על ידי בית משפט קמא באופן הבא:

א. החל ממתן החלטה זו וכלה בחצות של יום 6.6.2019, יוכל העורר לצאת מביתו בליווי צמוד של דודו מדי יום בין השעות 18:00 ו-22:00.

ב. בשלושת ימי החג עיד-אל-פיטר, שבסוף חודש הרמדאן, יוכל העורר לצאת מביתו בליווי צמוד של דודו בין השעות 7:00 ו-22:00.

ג. שאר תנאי שחרורו של העורר למעצר-בית אשר נקבעו על ידי בית משפט קמא יעמדו על כנם. החל מיום 7.6.2019, שעה 00:01, תנאים אלו יחולו במלואם, ללא ההקלות דלעיל.

ד. להבטחת קיומם של כל התנאים הנ"ל, יפקיד העורר, בעצמו ו/או באמצעות דודו או בני משפחה אחרים, ערבון במזומן או ערבות בנקאית על סך של 10,000 ₪ בקופת בית המשפט המחוזי ירושלים. באין סיבה חוקית לחלט ולממש את הערבון, הוא יוחזר למפקידו ביום 7.6.2019.

15. בכפוף לכל האמור לעיל, הערר מתקבל.

ניתנה היום, י"ז באייר התשע"ט (22.5.2019).

ש ו פ ט
